

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve společné věci

žalobci: H. G. A. E., nar. X
O. H. G. E., nar. X
N. M. R. A., nar. X
všichni st. přísl. E.
t. č. pobytem X

všichni zast. advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Berní 2261/1, Ústí nad Labem

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2024, č. j. OAM-826/ZA-ZA11-LE31-2018, č. j. OAM-824/ZA-ZA11-LE31-2018, a č. j. OAM-825/ZA-ZA11-LE31-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2024, č. j. OAM-826/ZA-ZA11-LE31-2018, č. j. OAM-824/ZA-ZA11-LE31-2018, a č. j. OAM-825/ZA-ZA11-LE31-2018, **se ruší** a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 42 858 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vratislava Polky.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutími žalovaného ze dne 17. 10. 2024, č. j. OAM-825/ZA-ZA11-LE31-2018 (dále též jen „rozhodnutí o žádosti otce“), č. j. OAM-824/ZA-ZA11-LE31-2018 (dále též jen „rozhodnutí o žádosti matky“), a č. j. OAM-826/ZA-ZA11-LE31-2018 (dále též jen „rozhodnutí o žádosti syna“), společně také jen „napadená rozhodnutí“, nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 173/2023 Sb., tj. ke dni 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“). Proti těmto rozhodnutím se žalobci brání žalobami, neboť mají za to, že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany splňují.
2. Napadená rozhodnutí spolu skutkově souvisejí, soud proto o žalobách vedl společné řízení. Dalším důvodem vedení společného řízení je vzájemná závislost žalobců. Syn je s ohledem na svůj zdravotní stav zcela závislý na péči rodičů a otec má rovněž vážné zdravotní komplikace; péče o syna a otce (manžela) stojí v převážné míře na matce. Žalobci požádali o mezinárodní ochranu dne 26. 9. 2018 a žalovaný o těchto žádostech rozhodl po více než šesti letech trvajícím řízení.
3. Ve správním řízení bylo provedeno několik pohovorů s matkou a otcem. Se synem nemohl být s ohledem na jeho stav veden ve správním řízení pohovor, vypovídala za něj jeho matka jako opatrovnice. Pohovory s matkou byly vedeny dne 2. 10. 2018, 5. 10. 2018, 19. 8. 2019, matka byla přítomna i na pohovorech s otcem dne 2. 10. 2018 a 19. 8. 2019.
4. Příběhy otce a syna se do určité míry odlišují, pojí je však, stejně jako v případě matky, primárně obava z pronásledování rodiny ze strany egyptských bezpečnostních složek v případě návratu rodiny do země původu. Do popředí posouzení staví také svůj špatný zdravotní stav.

a) Příběh otce

5. Otec jako důvod podání žádosti uvedl, že byl v Egyptě v roce 1996 zatknut a mučen. Pracoval ve vzdělávací instituci Al-Azhar a byl kvůli tomu vyslýchán. Měl krvácení do mozku a stále má jizvy na noze. Vyhrožovali mu, že ho znovu uvězní.
6. Při pohovoru dne 2. 10. 2018 žalobce uvedl, že v roce 2000 prodělal cévní mozkovou příhodu a že od dětství měl problémy se srdcem. Své potíže léčil v Káhiře, podstoupil zde (v roce 2000) operaci srdce. Po mozkové příhodě měl dvakrát krvácení do mozku; poprvé v Egyptě v roce 2013 a podruhé v Rakousku v lednu 2017. Chodí na vyšetření srdce, každý den bere léky, nemyslí si, že by se mohl v Egyptě takto léčit. Po svém prvním zatčení byl stále pronásledován, ve vlasti změnili pětkrát bydliště, vyptávali se na něj vládní složky, byl předvoláván na policii. V roce 1996 ho zatkli proto, že s lidmi mluvil o náboženských tématech. Lidé za ním chodili na náboženské konzultace. Podle manželky žalobce (ta byla přítomna u pohovoru) se žalobce plete, policii se začali vyhýbat až po postřelení syna v roce 2013. S vycestováním z Egypta problémy neměli, měli pozvání od nemocnice v Dubí (pozn. soudu – dle obsahu správního spisu se jednalo o Tereziny Lázně v Dubí, v ČR). V ČR chtěli léčbu pro syna. Žalobce má potíže s pamětí, hodně zapomíná, pomáhá mu manželka.
7. Při pohovoru dne 19. 8. 2019 žalobce uvedl, že u Al-Azhar pracoval 30 let, byl tam generálním ředitelem. Jeho syn studoval na této univerzitě poslední ročník lékařské fakulty.

Syn byl v době revoluce na demonstraci postřelen do hlavy. Podstoupil několik operací hlavy. Žalobce také mj. uvedl, že v roce 2015 mu byl vydán pas, aby mohl na pouť do Saudské Arábie. Ta trvala dva týdny a on se pak vrátil do Egypta. Zopakoval, že učil na univerzitě Al-Azhar náboženskou výuku a byl pronásledován bezpečnostními složkami. Pořád ho zvali na výslech a bili ho. Byl známá osoba, učil na univerzitě kvůli penězům. Dále uvedl, že na něj byl v Egyptě vydán zatykač, a že podplatil zaměstnance, aby mohl vycestovat.

b) Příběh syna

8. Syn se dne 8. 7. 2013 účastnil jako sympatizant Muslimského bratrstva demonstrace v Káhiře na podporu prezidenta Mohameda Mursího. Toho v červnu 2013 z funkce sesadila armáda pod vedením generála Sísí. Při zásahu proti demonstrantům ze strany bezpečnostních složek byl žalobce střelen do hlavy. Zranění přežil, ovšem s velmi vážnými následky; po operacích a rehabilitacích zůstal nesoběstačný, tělesně i duševně postižený, zcela závislý na péči rodičů (zejména matky). V listopadu 2016 žalobce vycestoval letecky s matkou a otcem z Egypta přes Turecko do České republiky, za účelem léčby (rehabilitace) žalobce v Tereziných lázních (Dubí). Po ukončení léčby se rodina přesunula do Rakouska, protože tam měli známé, a po podání žádosti o mezinárodní ochranu do České republiky (jako do státu příslušného k posouzení žádosti).
9. Jako důvod podání žádosti byla uvedena obava z pronásledování rodiny ze strany egyptských bezpečnostních složek. Po postřelení žalobce se rodina několikrát stěhovala na různá místa v Káhiře, neboť se na ně vyptávali příslušníci policie.

c) Příběh matky

10. Matka uvedla, že v důsledku postřelení syna dne 8. 7. 2013 egyptskou policií do hlavy má syn poškozenou levou část mozku. Nemůže mluvit, ztratil cit v pravé části těla. V Egyptě podstoupil několik operací. Opakovaně tam měnili bydliště, protože je policie chtěla zatknout. První rok po zranění syna je hledala policie. Bojí se, že po návratu je zatknou hned na letišti.
11. V pohovoru 2. 10. 2018 matka uvedla, že v Káhiře žila na různých adresách, naposledy s manželem a synem u jedné ze svých dcer ve čtvrti S. Pracovala jako učitelka arabštiny na základní škole. Ona sama problémy neměla, ale jednou ve škole policie zatkla jejího kolegu a údajně se ho na ní ptali. V té době se stěhovali, protože policie se na ně pokaždé doptávala. Myslí si, že to souvisí s účastí jejího syna na demonstracích. Znamý (novinář jménem Sameh), který bydlí v Anglii, a který má příbuzného na policii v Egyptě, ji varoval, že se nemají do Egypta vracet. O azyl požádali v Rakousku. Už neměli peníze na léčbu syna a manžel dostal mozkovou příhodu. Syn je nesamostatný, pouze je schopen najíst se levou rukou. V době postřelení byl syn studentem lékařské fakulty, kterou dokončoval. Byl postřelen na prodemokratickém shromáždění, na podporu prezidenta Mursího. Po roce 2013 se na ně začaly ptát státní složky, protože kdo se účastnil demonstrace, toho policie hledala. Kamaráda syna žalobkyně policie zatkla, přestože byl postřelen na ruce a noze. Dále žalobkyně uvedla, že její syn je trestně stíhán ze zabití policejního důstojníka, obvinění je však smyšlené. Tyto informace má od druhého syna. Ten žije v Káhiře, stejně jako dcery žalobkyně. Problémy nemají. Při vyřizování dokladů pro vycestování do České republiky žalobkyně o synovi uvedla, že měl autonehodu a také měli pozvánku od léčebny v Dubí;

jinak by jim vízum nevydali. Na radu jednoho pána vycestoval manžel žalobkyně o dva dny dříve a ona se synem pak jeli za ním. Státní orgány na ně mají spisy v šuplíku, pokud by chtěli, spisy vytáhnou. Obává se, že je ve vlasti popraví.

12. Při pohovoru dne 5. 10. 2018 žalobkyně uvedla, že její syn se dne 8. 7. 2013 účastnil demonstrace a každý, kdo byl zaznamenán na kamery, pak byl sledován vládou. Sledována je i celá jeho rodina. Kvůli tomu čtyřikrát změnili bydliště. Na demonstraci lidé požadovali propuštění prezidenta Mursí, nebyla to však násilná demonstrace. Trvala od 26. 6. 2013 až do 14. 8. 2013 a toho dne došlo ze strany policie k masakru. Její syn byl postřelen bezpečnostními složkami dne 8. 7. 2013, když se s ostatními modlil ranní modlitbu. Žalobkyně pak podrobně popsala dění navazující na postřelení jejího syna, jak se to dozvěděla od známého a popsala následnou léčbu. Tu hradili z prodeje bytu. Poté bydleli v pronájmu a poté koupili dům na splátky. Ten následně prodali. Se synem jezdila na rehabilitace, jeho zdravotní stav se zlepšil. Cílem cesty do České republiky byla léčba syna, po jejím ukončení se začala zajímat o prodloužení víza a přesunuli se do Rakouska. Ale poté měl její manžel krvácení do mozku, tak požádali o mezinárodní ochranu ve Vídni. Účet za léčbu manžela vyšel na 9 000 euro, což neměli a egyptská pojišťovna tyto výdaje odmítala uhradit. Podle žalobkyně mohou jejího syna zatknout i v tomto stavu, můžou ho mučit a popravit. Také uvedla, že média jejího syna vyfotila, když byl v nemocnici a poté byla jeho fotka zveřejněna s tím, že se jedná o policejního důstojníka.
13. Při pohovoru ze dne 19. 8. 2019 žalobkyně uvedla, že její syn začal studovat medicínu v roce 2006 a v současné době je stále studentem. Kvůli té nehodě mu bratr stále odkládal studium. V roce 2013 mu zbývaly jen 3 měsíce do promoce. Uvedla, že dne 8. 7. 2013 byl syn v průběhu demonstrace na podporu prezidenta Mursího postřelen do hlavy tak, že kulka zničila celou jeho levou mozkovou hemisféru. Tehdy zemřelo 103 lidí a bylo zraněno více než 2 000 osob. Žalobkyně poté odpovídala na podrobné otázky týkající se jejího přesvědčení o tom, že by byla jejich rodina po svém návratu zatčena a otázky týkající se jejího zdravotního stavu a zdravotního stavu jejího syna.

II. Napadená rozhodnutí

14. Žalovaný shromáždil následující informace o zemi původu žalobců: Informace MZV ze dne 12. 9. 2012, *Vydání a prodloužení cestovního pasu, Náhradní cestovní doklad*; Informace OAMP, Egypt, *Informace australské vlády* ze dne 19. 5. 2017, překlad vybraných částí Zprávy o zemi; Informace OAMP, Egypt, *Egypt v krizi: Otázky pro Kongres*, překlad vybrané části zprávy Jeremy M. Sharp ze dne 12. 9. 2013; Informace OAMP, Egypt, *Bezpečnostní a politická situace v zemi*, ze dne 24. 5. 2022; Informace OAMP, Egypt, *Zpráva MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2019*, překlad vybraných částí; Informace Ministerstva vnitra ČR, Egypt, *Informace místního lékaře* čj. BMA 12988 ze dne 23. 11. 2019, získaná v rámci evropského Projektu lékařských informací o zemích původu IV; Informace OAMP, Egypt, *Bezpečnostní a politická situace v zemi*, ze dne 14. 11. 2023.

a) Rozhodnutí o žádosti otce

15. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce ve své vlasti nevyvíjel činnost k uplatňování politických práv a svobod, ze které by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný dospěl k závěru, že obavy žalobce z pronásledování nejsou důvodné. Neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jakýkoli osobní kontakt s egyptskými bezpečnostními složkami, např. zadržení, výslech atd. Žalobce nebyl zájmovou osobou pro tyto složky; sice se stěhoval, ale neskryval se, docházel stále do

stejného zaměstnání, opakovaně se na státní orgány obracel s vyřizováním dokumentů pro cestování, z vlasti bez problémů vycestoval i po postřelení syna, aniž by byl zadržen (v roce 2015 vykonal náboženskou pouť a zase se do vlasti vrátil).

16. Žalobcem uváděné domnělé problémy související s údajným obviněním jeho syna z vraždy policejního důstojníka rovněž žalovaného nevedly k závěru, že by žalobce byl pro egyptské bezpečnostní složky zájmovou osobou. Žalovaný také vyhodnotil vyjádření žalobce jako vnitřně rozporná a nevěrohodná, tvrzení o podplacení úředníka při vycestování žalobce uvedl až při druhém pohovoru, v prvním pohovoru uváděl, že neměl žádné problémy, protože měl potvrzení a pozvání z českých lázní v Dubí. V druhém pohovoru pak nebyl schopen uvést, kde a jaké zaměstnance v souvislosti se svým vycestováním podplatil. Pokud by na žalobce skutečně byl vydán zatykač, jak tvrdil a on se při vycestování uchýlil k podplácení, jedná se o závažnou skutečnost; přesto ji žalobce v prvním pohovoru nezmínil. Žalovaný také zpochybnil věrohodnost tvrzení žalobce, že jeho cestovní doklad a doklady jeho rodiny zůstaly v Rakousku, a to při konfrontaci s předávacím dokumentem od rakouského Spolkového úřadu pro cizince a azyl, který svědčí o opaku.
17. Žalovaný také poukázal na to, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až po dvouměsíčním pobytu v ČR, kde se jeho syn léčil v Dubí a až po mozkové příhodě, která ho postihla v Rakousku, když bylo nutné uhradit požadovanou částku za léčbu. Uvedené skutečnosti nasvědčují tomu, že motivem podání žádosti byly spíše zjištěné důvody v podobě hrazení lékařské péče poskytované žalobci a jeho synovi.
18. Při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu žalovaný dospěl k závěru, že žalobce není v důsledku svých zdravotních problémů ohrožen na životě. Potřebná léčba je žalobci v Egyptě dostupná, což potvrzuje také informace místního lékaře. Žalobce má zdravotní problémy, nicméně v Egyptě mu v minulosti vždy byla léčba poskytnuta. Zdravotní stav žalobce tedy nedosahuje takové závažnosti, jež by odůvodňovala udělení azylu z humanitárních důvodů.
19. Co se týká doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný neshledal, že by žalobci reálně hrozila vážná újma v důsledku toho, že by byl pro egyptské státní orgány zájmovou osobou. A to na podkladě obdobné argumentace jako při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Jakkoli žalovaný nevyloučil, že doplňkovou ochranu lze udělit i z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, tato nedostatečnost by musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Zdravotní stav žalobce však není takový, aby byl žalobce v případě návratu do Egypta ohrožen na životě. Zdravotní systém v Egyptě dokáže s nemocemi žalobce obstojně pracovat, jak bylo ve správním řízení zjištěno. Vycestování žalobce není ani v rozporu s mezinárodními závazky.

b) Rozhodnutí o žádosti syna

20. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce ve své vlasti nevyvíjel činnost k uplatňování politických práv a svobod, ze kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný nevyloučil, že ke zranění žalobce došlo na demonstraci v roce 2013. Nedospěl však k závěru, že by byl žalobce posléze vystaven pronásledování a že by jeho obava ze zatčení byla důvodná. Žalobce nebyl zadržen, stíhán či zatčen, nebyli zajati ani jeho rodinní příslušníci. V důsledku své účasti na demonstraci nečelil žádným problémům ze strany egyptských bezpečnostních složek a nebyl vystaven takovému jednání, které by bylo možné označit za pronásledování. Žalobce se jakkoli neskrýval, dlouhodobě se léčil a byl hospitalizován, matka žalobce se při vyřizování

dokumentů pro žalobce obracela na egyptské státní orgány, neboť žalobce podléhal branné povinnosti a musel disponovat patřičným povolením k vycestování. Celá rodina však vycestovala přes hraniční přechod, kde by jistě byli zadrženi, pokud by šlo o osoby hledané.

21. Při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný dospěl k závěru, že obavy žalobce z pronásledování nejsou důvodné. Žalobce nikdy nebyl v osobním kontaktu s příslušníky egyptských bezpečnostních složek, nebyl zadržen, vyslýchán apod., byl mu vydán nový cestovní doklad a následně mu bylo umožněno vycestovat. Obavy matky žalobce z pronásledování (budoucího zatčení, resp. zabití) neshledal žalovaný opodstatněnými, argumentoval také jak vnitřní rozporností jejich výpovědí, tak rozporností těchto výpovědí s informacemi o zemi původu žalobce.
22. Žalovaný rovněž poukázal na to, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až po dvouměsíčním pobytu v ČR, po léčbě v Dubí a následné mozkové příhodě jeho otce v Rakousku, kdy bylo nutné uhradit požadovanou částku za léčbu. Uvedené skutečnosti nasvědčují tomu, že motivem podání žádosti byly spíše zjištěné důvody v podobě hrazení lékařské péče poskytované žalobci a jeho otcí.
23. Při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu žalovaný dospěl k závěru, že žalobce není v důsledku svých zdravotních problémů ohrožen na životě. Potřebná léčba je žalobci v Egyptě dostupná, což potvrzuje také informace místního lékaře. Žalobce má zdravotní problémy, nicméně v Egyptě mu v minulosti vždy byla léčba poskytnuta. Zdravotní stav žalobce tedy nedosahuje takové závažnosti, jež by odůvodňovala udělení azylu z humanitárních důvodů. Žalovaný neshledal, že by v případě žalobce bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit.
24. Co se týká doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný neshledal, že by žalobci reálně hrozila vážná újma v důsledku toho, že by byl pro egyptské státní orgány zájmovou osobou. A to na podkladě obdobné argumentace jako při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Jakkoli žalovaný nevyloučil, že doplňkovou ochranu lze udělit i z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, tato nedostatečnost by musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Zdravotní stav žalobce však není takový, aby byl žalobce v případě návratu do Egypta ohrožen na životě. Vycestování žalobce není ani v rozporu s mezinárodními závazky.

c) Rozhodnutí o žádosti matky

25. Žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobkyně neuvedla skutečnosti nasvědčující závěru, že by ve své vlasti vyvíjela činnost k uplatňování politických práv a svobod, ze kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný dospěl k závěru, že obavy žalobkyně z pronásledování pro některý z azylově relevantních důvodů nejsou opodstatněné. Ona sama se s příslušníky egyptských bezpečnostních složek nesetkala, její obavy nejsou podloženy. Byl jí vydán cestovní doklad a ona bez problémů vycestovala. Co se týká potíží souvisejících s postřelením jejího syna a tvrzení o zájmu bezpečnostních složek o rodinu žalobkyně, nevyvstaly potíže, které by bylo možné označit za pronásledování, zjevně tedy nebyla pro egyptské bezpečnostní složky zájmovou osobou. Pokud by tomu tak bylo, byli by s rodinou zadrženi při vycestování. Informace o vedení spisů na rodinu žalobkyně a zájmu státní orgánů nepovažoval žalovaný za důvěryhodné, žádné trestní stíhání nebylo nikdy zahájeno. Žalovaný také zpochybnil věrohodnost tvrzení žalobkyně, že její cestovní doklad a doklady její rodiny zůstaly

v Rakousku, a to při konfrontaci s předávacím dokumentem od rakouského Spolkového úřadu pro cizince a azyl, který svědčí o opaku.

26. Žalovaný také poukázal na to, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až po dvouměsíčním pobytu v ČR, kde se její syn léčil v Dubí a až po mozkové příhodě manžela, která ho postihla v Rakousku, kde bylo nutné uhradit požadovanou částku za léčbu. Uvedené skutečnosti nasvědčují tomu, že motivem podání žádosti byly spíše zjištěné důvody v podobě hrazení lékařské péče poskytované manželovi žalobkyně a jeho synovi.
27. Při posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně není v důsledku svých zdravotních problémů ohrožena na životě. Potřebná léčba je žalobkyni v Egyptě dostupná, což potvrzuje také informace místního lékaře. Žalobkyně má zdravotní problémy, její zdravotní stav však nedosahuje takové závažnosti, jež by odůvodňovala udělení azylu z humanitárních důvodů.
28. Co se týká doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný neshledal, že by žalobkyni reálně hrozila vážná újma v důsledku toho, že by byla pro egyptské státní orgány zájmovou osobou. A to na podkladě obdobné argumentace jako při posouzení podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Jakkoli žalovaný nevyloučil, že doplňkovou ochranu lze udělit i z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, tato nedostatečnost by musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Zdravotní stav žalobkyně však není takový, aby byla žalobkyně v případě návratu do Egypta ohrožena na životě. Vycestování žalobkyně není ani v rozporu s mezinárodními závazky.

III. Shrnutí žalobní argumentace

29. Žalobci mají za to, že napadená rozhodnutí jsou nezákonná, nepřezkoumatelná a vydaná v rozporu se zásadou spolehlivého zjištění skutkového stavu. Žalovaný podle nich nedostatečně zohlednil jejich individuální příběhy, ignoroval zdravotní stav otce i syna a nevypořádal se ani s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany lidských práv.
30. Rodina musela Egypt opustit poté, co jejich syn byl v roce 2013 policií postřelen do hlavy na pokojné prodemokratické demonstraci. Utrpěl těžké poškození zdraví, zůstal upoután na vozík, je plně závislý na péči rodičů a jeho mentální schopnosti odpovídají malému dítěti. V případě návratu by synovi hrozilo nejen pronásledování, ale i zásadní ohrožení života z důvodu nedostupné zdravotní péče.
31. Otec byl dlouhodobě pronásledován policií pro své náboženské aktivity a činnost v rámci vzdělávací instituce Al Azhar. Ačkoli nebyl členem Muslimského bratrstva, byl označen za nepřítele státu a čelil sledování, výslechům a výhrůžkám. Také je nutno zohlednit jeho zdravotní stav (mozková příhoda, operace srdce, paměťové obtíže). Ty mu znemožňují plně rekonstruovat vlastní příběh a zároveň potvrzují, že návrat do Egypta by byl vzhledem k úrovni tamní zdravotní péče životu nebezpečný.
32. Matka byla policií rovněž sledována a opakovaně zastrašována, navíc jí po odjezdu z Egypta bylo sděleno, že návrat by znamenal okamžité zatčení celé rodiny. Je existenčně odpovědná za péči o manžela a syna. Její obavy se násobí, neboť v případě návratu by celá rodina čelila stíhání a ona sama by nesla neúnosnou zátěž v prostředí, kde by nebyla dostupná adekvátní lékařská pomoc.
33. Situace v Egyptě je dlouhodobě kritická: jde o represivní režim prezidenta Sísí, v němž jsou běžné mimosoudní popravy, mučení, nedobrovolná zmizení, svévolná zadržování a

pronásledování politických a náboženských oponentů. Tato praxe je zdokumentována řadou zpráv mezinárodních lidskoprávních organizací.

34. Žalobci také namítají, že jim nebylo umožněno se řádně seznámit s podklady řízení. Jejich právnímu zástupci bylo umožněno nahlédnout do spisu až v den vydání rozhodnutí, čímž byla znemožněna reálná možnost vyjádřit se k věci a navrhnout další důkazy. Tím byla porušena jejich procesní práva.
35. Žalobci tvrdí, že naplňují podmínky pro udělení azylu, neboť byli ve vlasti již pronásledováni z důvodu zastávání určitých politických a náboženských názorů, resp. účasti na prodemokratických demonstracích. Otec byl označen za „nepřítele státu“ a sledován policií, matka byla pronásledována jako rodinná příslušnice takové osoby a syn byl přímo postřelen policií. Jejich obavy jsou tedy důvodné a založené na minulých zkušenostech, nikoli na spekulacích. Žalovaný správní orgán podle nich nevyvrátil jejich azylové příběhy a bagatelizoval existenci hrozeb, přestože z objektivních zpráv plyne, že pronásledování politických odpůrců v Egyptě je běžnou praxí.
36. I pokud by soud neshledal splnění podmínek pro udělení azylu z důvodu pronásledování, žalobci jsou přesvědčeni, že naplňují podmínky pro humanitární azyl. Všichni tři žijí v České republice již více než šest let, vedou zde klidný rodinný život a těší se bezpečí, které jim v Egyptě nebylo a nebude poskytnuto. Otec i syn trpí vážnými zdravotními problémy, matka je v pokročilém věku. Zdravotní péče v Egyptě není dostupná ani kvalitativně srovnatelná s péčí poskytovanou v České republice, a navíc rodina nese „protistátní punc“, což by mohlo vést k odeprání i té péče, která je jinak v zemi poskytována. Ministerstvo však tuto možnost nevážilo, ačkoli právě institut humanitárního azylu slouží k řešení výjimečných a lidsky závažných situací.
37. Žalobci současně poukazují na to, že i kdyby nebylo možné přiznat azyl, splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V případě návratu jim reálně hrozí vážná újma v podobě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení a ohrožení života, což potvrzují četné zprávy lidskoprávních organizací. Syn je zvláště zranitelnou osobou, jehož vycestování by bylo v přímém rozporu se zásadou nejlepšího zájmu dítěte zakotvenou v Úmluvě o právech dítěte a s právem na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Povinnost státu respektovat tyto mezinárodní závazky přitom nebyla žalovaným orgánem reflektována.
38. Žalovaný podle žalobců dostatečně nezohlednil závažné individuální okolnosti jejich případu, nezohlednil objektivní situaci v Egyptě ani jejich zdravotní stav, a nesplnil povinnost chránit základní lidská práva. Společně proto navrhují, aby soud napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání s tím, že jejich příběhy zakládají důvody minimálně pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Nucený návrat celé rodiny do Egypta by pro ně znamenal fatální ohrožení, které by se rovnalo rozsudku smrti.

IV. Shrnutí vyjádření žalovaného

39. Žalovaný ve všech třech řízeních popírá oprávněnost podaných žalob a uvádí, že žádný ze žalobců nesplňuje podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Ve svých podáních odkazuje na obsah správních spisů a napadená rozhodnutí, zejména na protokoly o pohovorech. Podle žalovaného byla tvrzení žalobců náležitě posouzena, avšak nebyly shledány skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod taxativní důvody zákona o azylu.

40. V žalobě uváděná tvrzení jsou vágní, opakují se a postrádají skutkovou konkretizaci. Tvrzené obavy jsou podle žalovaného založeny spíše na subjektivních domněnkách a zprostředkovaných informacích, nikoli na přímých zkušenostech s pronásledováním. Všichni žalobci přitom mohli bez obtíží vycestovat přes hraniční přechod na letišti, což by nebylo možné, pokud by byli osobami hledanými nebo zájmovými.
41. Žalovaný ve všech třech věcech zdůrazňuje, že žalobci nenaplnili podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Podle jeho názoru nebylo prokázáno, že by kterýkoli z nich byl ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání politických názorů.
42. Žalovaný připomíná, že otec i matka sami výslovně uvedli, že nikdy nebyli členy žádné politické strany, politicky se neangažovali a o politiku se nezajímali. Žádné potíže ze strany státních orgánů v souvislosti s politickými postoji netvrdili. Tvrzení o pronásledování jsou obecná, opakují stále stejné motivy a chybí jim konkrétní skutkové okolnosti. Ani u syna, který byl sice postřelen při demonstraci v roce 2013, nelze podle žalovaného dovodit, že by se jednalo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Následně žil v Egyptě, dlouhodobě se léčil a byl hospitalizován, aniž by se dostal do konfliktu s bezpečnostními složkami. Informace o tom, že by měl být obviněn ze zabití policisty či že by mu hrozilo zatčení, vycházejí jen ze zprostředkovaných sdělení, která nejsou podložena věrohodnými důkazy.
43. Podle žalovaného rovněž svědčí proti tvrzením žalobců skutečnost, že všichni mohli opakovaně a bez problémů vycestovat z Egypta přes hraniční přechod na letišti. Pokud by skutečně byli zájmovými osobami státních orgánů, museli by být zadrženi, což se nestalo. Otec navíc v roce 2015 po návratu z pouti do Saúdské Arábie žil v Egyptě, ačkoli v té době měl být podle svých tvrzení vystaven perzekuci, což podle ministerstva svědčí o nevěrohodnosti jeho výpovědi.
44. Podle žalovaného žádný z žalobců neprokázal, že by v minulosti čelil či v budoucnu mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Jejich obavy proto nepovažuje za důvodné a žádosti o udělení azylu podle tohoto ustanovení označuje za nedůvodné.
45. Ve vztahu k humanitárnímu azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný vychází z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí sp. zn. 3 Azs 12/2003, 5 Azs 47/2003, 4 Azs 14/2011), podle níž na jeho udělení není právní nárok a jde o otázku správního uvážení. Správní orgán může azyl poskytnout jen ve „výjimečných případech hodných zvláštního zřetele“. Podle ministerstva žádná taková situace v případě žalobců nenastala, neboť jejich zdravotní stav i rodinné poměry nevybočují z obvyklých obtíží, které řeší mnoho cizinců v zahraničí.
46. K doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu žalovaný uvádí, že zdravotní stav žalobců sice vyžaduje léčbu, avšak dostupná péče v Egyptě postačuje a není naplněno kritérium porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“). Odkazuje přitom na judikaturu NSS (např. rozhodnutí sp. zn. 1 Azs 200/2014, 6 Azs 34/2009) i na rozsudek ESLP ze dne 13. prosince 2016 ve věci *Paposhvili proti Belgii* (stížnost č. 41738/10), s tím, že požadavky tohoto standardu žalobci nenaplnují, neboť jim nehrozí „*vážné, rychlé a nenávratné zhoršení zdravotního stavu*“.
47. U otce žalovaný poukazuje na rozpory ve výpovědích, zejména ohledně tvrzení o vydaném zatykači, opakovaném stěhování a údajném podplácení při vycestování. Konstatuje, že přestože měl být údajně pronásledován, v roce 2015 se sám po pouti do Saúdské Arábie bez

problémů vrátil zpět do Egypta. To podle žalovaného svědčí o tom, že nikdy nebyl zájmovou osobou. Zdravotní problémy otce (operace srdce, mozková příhoda) jsou podle žalovaného řešitelné i v Egyptě a neodůvodňují poskytnutí ochrany. Motivem jeho žádosti je spíše zajištění bezplatné zdravotní péče pro sebe a syna.

48. U syna žalovaný připouští, že byl postřelen při demonstraci v roce 2013, avšak konstatuje, že v následujících letech již neměl žádné problémy se státními orgány. Tvrzení o obvinění ze zabití policisty označuje za nepodložené a založené na zprostředkovaných informacích. Pokud by byl skutečně hledanou osobou, musel by se dostat do kontaktu s bezpečnostními složkami, což se nestalo. Syn tedy podle ministerstva není zájmovou osobou. Jeho zdravotní stav byl v Egyptě léčen a operace i rehabilitace mu umožnily v roce 2016 cestu do Evropy. Zdravotní obtíže proto podle žalovaného nedosahují intenzity vyžadující humanitární azyl či doplňkovou ochranu.
49. U matky ministerstvo zdůrazňuje, že nikdy nebyla politicky aktivní, sama přiznala, že se o politiku nezajímala, a neprokázala žádné přímé problémy se státními orgány. Její tvrzení o pronásledování se vztahují spíše k manželovi a synovi. Obavy z možného zájmu policie vyvozuje pouze z nepřímých spekulací (např. zatčení kolegy v práci). I jí byl bez problémů vydán cestovní doklad a bylo jí umožněno legálně vycestovat. Pokud jde o zdravotní stav matky, žalovaný poukazuje na to, že potřebná péče (operace zad, léčba hepatitidy C) byla v Egyptě dostupná a sama to potvrdila. Ani skutečnost, že pečuje o postiženého syna, podle ministerstva nepředstavuje překážku návratu, neboť tuto péči vykonávala i před odchodem.
50. Žalovaný shrnuje, že žádný ze žalobců neprokázal, že by byl vystaven pronásledování či že by mu v případě návratu do Egypta hrozila vážná újma. Jejich tvrzení jsou podle ministerstva nevěrohodná, rozporná a často účelová, motivovaná snahou zajistit si pobyt v České republice a zdravotní péči. Humanitární azyl není nárokový a podmínky pro jeho udělení nebyly splněny. Doplňková ochrana rovněž nepřipadá v úvahu, neboť zdravotní péče je v Egyptě dostupná a situace žalobců nedosahuje prahu chráněného čl. 3 Úmluvy. Ministerstvo proto navrhuje žaloby zamítnout jako nedůvodné.

V. Jednání před soudem

51. Ve věci se konalo jednání před soudem dne 5. 9. 2025. Jednání proběhlo za přítomnosti všech žalobců, jejich právního zástupce, zástupce žalovaného a soudem ustanoveného tlumočníka.
52. Právní zástupce žalobce shrnul obsah žalob. Uvedl, že rodina zažila v domovském státě značnou perzekuci. Syn byl na protivládní demonstraci postřelen a vážně zraněn, v důsledku čehož je nemohoucí. Rodina opustila v důsledku vedené perzekuce Egypt a žije již devět let v Evropě. Zpátky se vrátit nemohou, obávají se o svůj život a zdraví. Egypt není demokratickou zemí, nejsou v něm garantována základní lidská práva. Žádosti žalobců byly zamítnuty z důvodu, že jejich tvrzení nebyla dostatečně podložena. Jimi uváděná tvrzení však jsou relevantní a uvěřitelná s ohledem na situaci v Egyptě. Tvrzení žalobců nelze listinnými důkazy doložit, resp. žalobci nemají možnost si takové důkazy obstarat. Žalobci trvají na tom, že azylové důvody, a případně důvody pro udělení doplňkové ochrany, jsou splněny. Došlo také ke zhoršení zdravotního stavu žalobkyně, aktuální situace rodiny je proto celkově velmi špatná (soudu byla předložena lékařská dokumentace žalobců) a opodstatňuje udělení humanitárního azylu.
53. Právní zástupce žalovaného odkázal na podrobné odůvodnění napadených rozhodnutí. Azylové příběhy žalobců zde jsou dopodrobna zmapovány. Žalovaný nezpochybňuje zdravotní stav žalobců, jak jej dokládají lékařské zprávy.

54. V rámci dokazování byl proveden účastnický výslech žalobkyně, s jehož provedením souhlasila. Ostatní žalobci byli výslechu přítomni, samostatného výslechu však nebyli s ohledem na svůj zdravotní stav schopni.
55. K dotazům soudu žalobkyně sdělila, že aktuálně jim v Brně poskytuje ubytování známý (pozn. soudu – pan D., byl přítomen v jednací síni na podporu žalobců), na stejném místě bydlí od roku 2022, předtím byli v Pobytovém středisku pro cizince v Zastávce. Bydlí tam od doby, co manžel podstoupil operaci v nemocnici u sv. Anny v Brně.
56. Od doby vydání napadených rozhodnutí došlo k výraznému zhoršení zdravotního stavu žalobkyně. Postihla ji mozková příhoda, která ovlivnila levou část jejího těla, má omezenou hybnost horní i dolní končetiny. Předtím se snažila vydělat nějaké peníze – pracovala v kuchyni, také pracovala z domu pro jednu obchodní společnost. Po mozkové příhodě však není schopna pracovat, snaží se (jak jí to zdravotní stav dovolí) postarat o syna a manžela, kteří jsou na ní závislí.
57. Žalobkyně dále uvedla, že syn v Brně absolvoval léčbu na fyzioterapii, snažili se mu zajistit i soukromou fyzioterapii. Synovi se aktuálně zhoršily projevy onemocnění, nepřírodně zaklání hlavu, podle žalobkyně je to způsobeno jeho psychickým stavem. Na vyšetření u psychologa či psychiatra však nebyli, lékař v Zastávce předepisuje synovi léky na uklidnění, bere je na noc. Recepty jim posílá přes sms, protože dostat se do Zastávky je pro ně obtížné. S lékařem ze Zastávky komunikují i telefonicky. Z hlediska neurologického se podle lékařů jedná v případě syna o konstantní stav, který se nebude zlepšovat.
58. Manžel žalobkyně dochází na kontrolu ke kardiologovi, kde je (po operaci srdce v Egyptě a mozkových příhodách prodělaných v minulosti) pod pravidelným dohledem. Jeho paměťové schopnosti a schopnost koncentrace se neustále zhoršují. Pokud je žalobkyně indisponována, manžel se jen těžko dokáže o syna postarat. Pro žalobkyni je to nyní také obtížné, pomáhá oběma s hygienou, snaží se, ale má pohyblivou jen jednu ruku. Manžel má také na pravé straně těla ochrnutí, má tam potlačenou citlivost. Žalobkyně je schopna rodině uvařit, úklid už ale nezvládá, pomáhá jí jedna paní. Předtím alespoň trochu chodili ven, na nějaké procházky, ale syn se při chůzi potřebuje o někoho opřít a žalobkyně této podpory nyní není příliš schopna (pozn. soudu – žalobkyně se při chůzi opírala o vícebodovou opěrnou hůl).
59. Co se týká finanční situace rodiny, snaží se vyjít s málem. Pomáhají jim také lidé z mešity. I s ohledem na svůj zdravotní stav mají navázány s okolím spíše povrchní kontakty. Bližší jim je pouze pan Debbs, který jim poskytuje ubytování. Další děti žalobkyně žijí v Egyptě, mají své rodiny.
60. Co se týká informací o situaci v Egyptě, někteří jejich rodinní příslušníci se setkali s nesnázemi. Bratr žalobkyně, který před dvěma lety zemřel, měl oprávnění držet zbraně. To mu ale úřady odmítly prodloužit s odůvodněním, že je to příkaz od státní bezpečnosti. Bratra žalobkyně se důstojník ptal na sestru (tj. žalobkyni), jejího manžela a syna. Také mají synovce (dětí manželova bratra), které nastoupily na vysokou školu, nedostaly ale ubytování, protože od státní bezpečnosti nedostaly povolení. Bylo to rovněž odůvodněno odkazem na strýce (manžela žalobkyně) a bratrance (syna žalobkyně). Manželův bratr se už bojí komunikovat s žalobci přes jakékoliv platformy, obává se odposlechů.
61. K dotazu soudu, zda někdy přemýšleli o tom, že by požádali stát o odškodnění za újmu způsobenou synovi, žalobkyně uvedla, že pokud by to udělali, jejich situace by byla ještě mnohem horší. Nikam by to nevedlo, a ještě by si uškodili; původcem újmy byly

bezpečnostní složky státu. Nepožádali ze strachu. K dalšímu dotazu soudu žalobkyně uvedla, že po postřelení syna jim lékařská péče v Egyptě odmítána nebyla, snažili se ji ale řešit spíše přes soukromá zařízení. Péči museli hradit ze svých prostředků, spoustu majetku museli prodat, prodali i dům. Žalobkyně si vůbec nedokáže představit, že by se do země původu vrátili, vnitřně s tím vůbec nepočítá. Obává se toho, že by v případě návratu byli všichni zatčeni přímo na letišti.

62. K dotazu právního zástupce žalobců žalobkyně uvedla, že jejich děti v Egyptě nejsou vyloženě postihovány, mají ale obavy, a tak se často stěhují, mění bydliště. Ze strany Egypta nemají žalobci zajištěny žádné dávky (manželovi byl starobní důchod zastaven, žalobkyni nebyl předčasný důchod přiznán a něco jako invalidní důchod v Egyptě zřejmě neexistuje). Právní zástupce žalovaného nevyužil prostor pro položení otázek žalobkyni.
63. Ze strany žalobců byly dále předloženy fotografie syna před zraněním a poté. K fotografiím před zraněním, které nebyly založeny ve správním spise, žalobkyně uvedla, že žalobce se cvičil v bojovém umění, jedná se o fotografie z tréninků. Dokládají jeho stav před zraněním na demonstraci. Byl v posledním ročníku medicíny, měl být lékařem.
64. Z předložené lékařské dokumentace byly vybrány a byly založeny do spisu nálezy vyhotovené po vydání napadených rozhodnutí. Lékařské zprávy předcházející, jež dokumentují zdravotní stav žalobců, jsou součástí správního spisu. Účastníci řízení neměli další návrhy na doplnění dokazování, dostali proto prostor k závěrečným návrhům.

VI. Posouzení věci krajským soudem

65. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, tzv. procedurální směrnice]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to jednak byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
66. Žaloby jsou důvodné.
 - a) *Seznámení s podklady pro rozhodnutí, možnost se k nim vyjádřit*
67. Soud se nejprve zabýval námitkou, že žalobci byli zkráceni na svém právu seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim.
68. Na řízení o žádosti ve věci mezinárodní ochrany se aplikuje § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle něhož musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalovaný přípisem ze dne 13. 9. 2024 žalobcům prostřednictvím jejich právního zástupce sdělil, že se s podklady pro vydání rozhodnutí mohou seznámit dne 25. 9. 2024 na pracovišti OAMP v Praze. Součástí přípisu je upozornění, že pokud se tohoto úkonu žalobci, resp. jejich právní zástupce nehodlá účastnit a chce doplnit další podklady či učinit jiná vyjádření, doporučuje se mu tak učinit do uvedeného data. Tento přípis byl do datové schránky právního zástupce žalobce doručen dne 23. 9. 2024.
69. Dne 25. 9. 2024 se právní zástupce žalobce k seznámení s podklady nedostavil. Dne 10. 10. 2024 pak doručil žalovanému žádost o umožnění nahlédnout do spisového materiálu s tím, že ke zmeškání původního termínu došlo „s ohledem na administrativní pochybení“. Žalovaný následně umožnil nahlédnutí do spisového materiálu dne 11. 11. 2024, přičemž tato zpráva byla právnímu zástupci žalobce doručena dne 23. 10. 2024. Zástupce žalobce

nahlédl do spisového materiálu dne 11. 11. 2024. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 11. 2024, kdy bylo předáno žalobcům.

70. Za uvedených skutkových okolností nelze žalobcům, resp. jeho právnímu zástupci, přisvědčit v tom, že byli zkrácen na svých procesních právech. Žalovaný jim umožnil do spisového materiálu nahlédnout a k podkladům se vyjádřit. K prvně stanovenému termínu se nedostavili, později zaslanou omluvu pak nelze považovat za řádnou. Žalovanému tedy není na místě vytýkat, že žádosti o nahlédnutí do spisového materiálu bylo vyhověno až v den předání napadeného rozhodnutí. Pokud se chtěl zástupce žalobce ve věci vyjádřit a žádost doplnit, mohl tak učinit kdykoli v průběhu řízení. Námitka porušení procesních práv tedy není opodstatněná.
71. Současně platí, že v rámci soudního přezkumu tohoto typu rozhodnutí je nutno zajistit úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci (čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice), což žalobcům zajišťuje dostatečný prostor pro vyjádření a doplnění podkladů i v řízení před soudem. Tento prostor žalobci využili.

b) K pronásledování podle § 12 zákona o azylu

72. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, je-li a) pronásledován *za uplatňování politických práv a svobod*, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování *z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů* ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
73. Pojem uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008–67). Za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014–44). Podstatné je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování. Pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, na rozdíl od písm. b), zároveň nestačí pouze hrozba budoucího pronásledování. Žadatel musí být pronásledován již v momentu, kdy opouští zemi původu.
74. Pronásledováním se podle § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany („kvalifikační směrnice“) rozumí především *závažné porušení základních lidských práv*, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Tato příkoří musí být prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
75. Jde-li o pronásledování pro zastávání určitých politických názorů v zemi původu, pod tento pojem je zahrnováno zejména *zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování* (čl. 6 kvalifikační směrnice) *a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal* [čl. 10 odst. 1 písm. e) kvalifikační směrnice, § 29 zákona o azylu].

76. Při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu platí, že pokud žadatel *již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu* nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, jedná se o *závažný ukazatel odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy*, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat (čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice).
77. Dále platí, že pronásledování podle § 12 zákona o azylu se váže na potřebu ochrany žadatele o mezinárodní ochranu do budoucna. Není-li hrozba pronásledování aktuální, resp. pokud žadateli z uvedených důvodů pronásledování bezprostředně či v blízké budoucnosti nehrozí, potřeba mezinárodní ochrany dána nebude (k tomu viz např. Storey, H. *Refugee Definition in International Law*. Oxford University Press, 2023, s. 698-699).
78. Při posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování se použije *důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti*, což znamená, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).
79. Na základě uvedených východisek soud přistoupil k posouzení, zda je v případě žalobců naplněna definice pronásledování podle § 12 zákona o azylu.

c) Pronásledování žalobců v minulosti

80. Žalovaný nečinil sporným, že syn byl postřelen do hlavy jako účastník demonstrace na podporu bývalého egyptského prezidenta Mursího. Ani soud nemá o tomto zjištění pochybnosti, neboť má oporu ve shromážděných podkladech (informace o zdravotním stavu žalobce, informace o zemi původu, výpovědi rodičů). Žalovaný však přesto dospěl k závěru, že syn v minulosti nebyl v zemi původu pronásledován. A to je hodnocení (byť dílčího charakteru), které soud nemůže akceptovat.
81. Pod pojem pronásledování lze bezpochyby podřadit použití závažného fyzického násilí, je-li činěno ve vazbě na některý z tzv. azylově relevantních důvodů pronásledování (čl. 9 kvalifikační směrnice), a to bez ohledu na to, zda jde o násilí jednorázové či opakované. Syn v důsledku jednání bezpečnostních složek státu při vyjadřování svých politických názorů málem přišel o život, potýkal se a bude se potýkat s celoživotními následky. Přestože se jednalo ve vztahu k tomuto žalobci o jediný incident ze strany bezpečnostních složek státu, jeho povaha byla natolik devastující, že o naplnění definice pronásledování (ve vazbě na azylově relevantní důvod) nelze u žalobce pochybovat.
82. Bylo proto na místě učinit dílčí závěr, že *žalobce byl v zemi původu v minulosti pronásledován za uplatňování svých politických názorů*. V souladu s čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice tak v jeho případě existuje závažný ukazatel odůvodněnosti obav z pronásledování. V takovém případě musí být dány závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat. To je již otázka hrozby budoucího pronásledování (viz dále).
83. Co se týká rodičů, ze strany otce bylo v průběhu výpovědi před správním orgánem poukazováno na to, že měl v roce 1996 obtíže se státními orgány z důvodu svého působení na instituci Al Azhar, kde poskytoval náboženské konzultace. Po pečlivém prostudování podkladů však soud dává za pravdu žalovanému v tom, že v minulosti žalobce nečelil ze strany orgánů státu takovému jednání, které by bylo možné označit za pronásledování ve smyslu čl. 9 kvalifikační směrnice. Jakkoli nelze zcela vyloučit, že žalobce byl v roce 1996

zatčen, v následujícím období, až do postřelení syna vedl běžný život. Režim mu nebránil v tom, aby na významné vzdělávací instituci působil ve vysoké funkci, jeho syn mohl studovat vysokou školu, jeho rodina nebyla vystavována příkoří, které nedemokratický režim (jako je ten egyptský) působí svým odpůrcům, resp. jemu nepohodlným osobám. Ani matka nebyla terčem ústrků, jež by dosáhly intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 kvalifikační směrnice; působila jako učitelka, bezpečnostními složkami nebyla nikdy přímo kontaktována.

84. Žalobní tvrzení, jež jsou spíše obecného charakteru, pracují s pronásledováním žalobců v minulosti jako s nespornou skutečností. Žalovaný ale v odůvodnění napadených rozhodnutí poukázal na nekonzistence ve výpovědích otce o jím tvrzeném pronásledování v minulosti, dlouho před postřelením syna. A sama žalobkyně v rámci výpovědi uvedla, že jejich obavy se odvíjejí právě od tohoto incidentu.
85. Po postřelení syna v roce 2013 se situace rodiny logicky zcela změnila, a to s ohledem na potřebu péče o syna. Z výpovědí žalobců (matky a otce) vyplývá, že mají strach z vládnoucího režimu v zemi původu, kde se u moci stále drží autoritářský režim prezidenta Sísí. Ten se chopil moci po vojenském převratu a s ním spojeného potlačení nepokojů na podporu tehdejšího prezidenta Mursího, jichž se účastnil též syn jako sympatizant Muslimského bratrstva. Subjektivně pociťovaný strach rodiny z možných ústrků ze strany státních orgánů po uvedeném incidentu je podle soudu zcela logický, s ohledem na zjištění, jak se režim prezidenta Sísí stavěl a staví právě k příslušníkům a sympatizantům Muslimského bratrstva. Ze zpráv o zemi původu vyplývá, že tento postoj je velmi tvrdý a represivní. V roce 2013 bylo Muslimské bratrstvo označeno za teroristickou organizaci a veškeré jeho politické aktivity byly zakázány. Členové i sympatizanti hnutí byli zatýkáni a odsuzováni k přísným trestům, včetně trestů smrti. Režim prezidenta Sísí vnímá podporovatele Muslimského bratrstva jako nepřátele státu.
86. Žalovanému je však na druhou stranu třeba přisvědčit, že ani v období po postřelení syna rodina cílené perzekuci nečelila. Přestože měl být dle tvrzení žalobců jejich syn dokonce nepravdivě obviněn ze zastřelení policisty, matka ani otec nebyli vyslýcháni či jakkoli perzekvováni, nebyli u nich prováděny domovní prohlídky, matka a otec (předtím, než odešel do důchodu) i nadále docházeli do zaměstnání. Ani jejich další děti nečelili podstatným obtížím. Otec dokonce v roce 2015 vycestoval ze země za účelem vykonání náboženské pouti do Saudské Arábie.
87. To jistě neznamená, že rodina nebyla ze strany režimu jakkoli monitorována. Tomuto postoji režimu nasvědčují výpovědi rodiny, která se právě z důvodu strachu a podezření ze sledování příslušníky bezpečnostních složek po incidentu několikrát stěhovala. Tvrzení žalobců o tom, že je sledovali příslušníci bezpečnostních složek považuje soud za věrohodná, odpovídající okolnostem případu a povaze stávajícího egyptského režimu. Ostatně člověk se zpravidla nerozhodne stěhovat „jen tak“, nadto má-li závažné zdravotní obtíže.
88. Rodině se podařilo ze země původu vycestovat v roce 2016, přičemž deklarovaným a primárním účelem vycestování byla rehabilitační péče pro syna v českých lázních. Jak žalovaný uvedl, toto vycestování proběhlo bez problémů. Je však jistě otázkou, zda se tak nestalo i kvůli opatření, která rodina přijala. Na radu poskytnutou rodině vycestoval otec o pár dní dříve, následován matkou a synem. Při vyřizování cestovní dokumentace matka ze strachu tvrdila, že syn byl zraněn při autonehodě, nikoli v důsledku střelby na demonstraci. A není samozřejmě zjiitelné, zda by rodina byla při vycestování zadržena či nikoli v případě, kdyby k těmto opatřením nepřistoupila.

89. Soud nicméně s ohledem na zjištěné skutečnosti považuje za pravděpodobné, že režim rodinu po postřelení syna toliko monitoroval (tj. sledoval, nikoli však pronásledoval); ostatně syn byl a stále je po zásahu bezpečnostních složek v takovém fyzickém a psychickém stavu, že již evidentně není samostatně schopen vůči režimu či jeho ideologii jakkoli vystoupit či působit. Je zcela odkázán na pomoc druhých a do konce jeho života se to nezmění. Jeho rodiče se pak nikdy politicky neangažovali. Nejeví se proto ze strany egyptského režimu ani jako racionální, aby proti rodině do budoucna zasahoval způsobem, který by naplnil definici pronásledování. Vážná devastující újma již byla způsobena a rodinu „vyřadila“ z běžného fungování (finančně, emocionálně).
90. Za této situace, jakož i s ohledem na zdravotní stav, v němž se žalobci nacházejí (k tomu viz dále), nepovažuje soud za přiměřeně pravděpodobné, že by režim vůči žalobcům v případě jejich návratu do země původu přijímal opatření, která by naplnila definici pronásledování, resp. lze důvodně pochybovat o tom, že by se takový atak vůči synovi mohl zopakovat. Po případném návratu žalobců do země původu by se mohlo jednat opět toliko o sledování rodiny, jako tomu bylo před jejím vycestováním. Přístup režimu by se mohl teoreticky změnit v případě, kdy by rodina usilovala o odškodnění za újmu způsobenou synovi ze strany státu, což však ze strachu (zcela pochopitelně) nečinila před vycestováním a nečinila by tak ani po svém případném návratu.
91. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 tedy v případě žalobců splněny nejsou, v tom lze žalovanému přisvědčit. Není totiž ani podle soudu přiměřeně pravděpodobné, že by žalobci v případě návratu čelili pronásledování ve smyslu čl. 9 kvalifikační směrnice.
92. To však neznamená, že by bylo možné při úvahách o jiných formách mezinárodní ochrany odhlížet od *důvodů*, které rodinu dostaly do situace, v níž se aktuálně nachází.

d) Humanitární azyl

93. Pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze *v případě hodném zvláštního zřetele* udělit azyl z humanitárního důvodu (nyní „národní humanitární azyl“) dle § 14 zákona o azylu.
94. Zákonodárce zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu *případ hodný zvláštního zřetele* a následného správního uvážení (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS). Na jeho udělení není právní nárok. Je ustáleně judikováno, že správní soudy přezkoumávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 7. 6. 2006, č. j. 3 Azs 79/2005 - 61, či ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 Azs 14/2017 - 30), nemohou však jeho uvážení bez dalšího nahradit vlastní úvahou.
95. Předpokladem správního uvážení je řádné a úplné zjištění skutkového stavu, jakož i jeho vyhodnocení z hlediska azylového práva. Soud sice nemůže nahradit úvahu správního orgánu úvahou vlastní, jeho povinností je však dbát na to, aby správní orgán do této úvahy zahrnul všechny aspekty konkrétního případu, které mohou být pro udělení této formy mezinárodní ochrany relevantní. A to žalovaný neučinil.
96. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona ... o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel*

předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“ V případě žalobců se jedná o situaci, která se do určité míry vymyká důvodům, jež jsou pro udělení humanitárního azylu obvyklé.

97. Předně nutno poukázat na skutečnost, že žalobce je třeba posuzovat jako rodinu (ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Syn je sice zletilý (proto se na něj neuplatní Úmluva o právech dítěte), s ohledem na svůj zdravotní stav je však zcela odkázán na péči matky (a podpůrně otce). Rodinu je tak ve vztahu k tomuto institutu třeba posuzovat společně.
98. Žalovaný se v napadených rozhodnutích zabýval především zdravotním stavem žalobců. Zajistil relevantní podklady (informace od místního lékaře), které osvědčují, že v zemi původu žalobců je dostupná potřebná zdravotní péče. Jakkoli se ve srovnání se zdravotní péčí v České republice jedná o péči nedosahující stejné kvality, žalobci by nebyli v případě návratu ponecháni bez zdravotní péče, kterou jejich zdravotní stav vyžaduje. Toto zjištění ostatně ani žalobou konkrétně rozporováno nebylo. Ostatně před vycestováním byla synovi po jeho postřelení poskytnuta taková péče ze strany egyptských zdravotníků, která umožnila jeho přežití. Díky následné rehabilitaci se dokonce byl schopen dostat do stavu, který mu umožnil vycestovat ze země. Také otci a matce byla v minulosti v zemi původu poskytnuta péče v době, kdy ji potřebovali; péče jim nebyla odpírána.
99. Žalovaný tedy posuzoval možné udělení humanitárního azylu výhradně prismatem zdravotního stavu žalobců zjištěného ve správním řízení a ve vztahu k těmto zjištěním se zabýval zdravotní péčí v zemi původu. Na těchto zjištěních však žalovaný při posouzení humanitárního azylu ustal (byť dle odůvodnění napadených rozhodnutí údajně zohlednil též „rodinnou, ekonomickou a sociální situaci“ žalobců, což však ve svých úvahách jakkoli nekonkretizoval). Takový postup soud považuje s ohledem na konkrétní okolnosti azylového příběhu rodiny za *nedostačující*. Žalovaný při své úvaze nezohlednil všechny aspekty, které zohlednit mohl a měl.
100. Jako zcela klíčovou je nutno vnímat *příčinu*, která rodinu dostala do stávající situace, a tou je zjištěné pronásledování syna v minulosti ze strany dosud vládnoucího režimu (t. č. generála, nyní prezidenta Sísí). Žalovaný s tímto zjištěním při posouzení humanitárního azylu vůbec nepracoval. Bylo však zcela na místě si položit otázku, *zda je v takovéto situaci humánní* trvat na návratu rodiny do země, v níž je dosud u moci původce vážné újmy způsobené synovi, s následky pro celou rodinu. Přestože soud akceptoval závěr o absenci hrozby pronásledování v budoucnu, návrat do prostředí s touto zátěží, bez reálné vidiny jakéhokoli odškodnění či satisfakce, se skutečně jeví být z pohledu žalobců jen těžko snesitelným. To činí případ žalobců případem výjimečným, zvláštního zřetele hodným.
101. Teprve v kontextu tohoto zjištění, které žalovaný nesprávně právně vyhodnotil, je nutno posuzovat zdravotní stav všech členů rodiny. Syn není osobou s běžnými zdravotními potížemi, nýbrž člověkem, který utrpěl extrémně závažné poranění přímo v souvislosti s politickými protesty proti režimu. Následky tohoto zranění z něj učinily osobu závislou na každodenní péči své matky, přičemž péče o něj je provázána péčí o nemocného otce, který je nadto staršího věku. Taková kumulace okolností má nejen výrazný humanitární, ale i

symbolický morální rozměr; v případě syna jde o osobu, která za své politické postoje zaplatila těžkou osobní cenu a jejíž rodina nese trvalé následky tohoto zásahu.

102. Zdravotní stav rodičů také není dobrý. Závěr žalovaného, že zdravotní stav matky a otce nedosahuje takové závažnosti, jež by odůvodňovala udělení azylu z humanitárních důvodů, by teoreticky mohl obstát v situaci, kdyby byly žádosti těchto žalobců posuzovány samostatně, bez ohledu na syna. Takový postup však neodpovídá konkrétním, zcela specifickým okolnostem věci, jak byly popsány shora, a nutnosti komplexního posouzení věci, resp. situace celé rodiny.
103. Je nutno si uvědomit, že rodina má s ohledem na zjištěné zdravotní obtíže dva zranitelné členy (syn, otec). Oba jsou závislí na péči matky, která měla ke dni vydání napadených rozhodnutí rovněž zdravotní potíže, byť relativně méně závažného charakteru (problémy s bolestí zad). Jak bylo však zjištěno na jednání soudu, matka byla ode dne 23. 1. 2025 do 21. 2. 2025 hospitalizována na neurologické klinice Fakultní nemocnice Brno z důvodu *funkční levostranné brachio-krurální diparézy* (viz předložená závěrečná zpráva z hospitalizace). Ze zprávy vyplývá, že se jedná o oslabení levé poloviny těla připomínající mrtvici (vyšetření však nepotvrdilo cévní mozkovou příhodu ani jiné organické postižení mozku). Prokázané oslabení může mít dle lékařské zprávy funkční (psychogenní) původ. Zdravotní stav matky dále komplikuje cukrovka, vysoký tlak, vysoký cholesterol a problémy s páteří. Zdravotní stav matky jakožto osoby pečující o otce a syna se tedy zjevně nezlepšuje a takový posun zjevně ani nelze očekávat.
104. Zcela bez povšimnutí pak žalovaný ponechal skutečnost, že řízení o udělení mezinárodní ochrany vedl přes šest let. Při úvahách o udělení humanitárního azylu proto v době vydání napadených rozhodnutí mohl a měl tuto skutečnost zohlednit. Žalobci na území ČR vedou rodinný život a snaží se o sebe v rámci možností postarat sami, ubytování jim poskytuje známý. Do určité míry se tedy začlenili do místní komunity, byť s ohledem na svůj zdravotní stav a věk zřejmě nelze očekávat hlubší asimilaci do většinové společnosti. Mají zde však již po tolika letech trvání řízení (téměř 7 let, počítaje v to i řízení soudní) vytvořeno stabilní prostředí a okruh známých, nemusí žít v obavách ze sledování. Obecně přitom platí že zdravotní stav a věk negativně ovlivňují schopnost člověka přizpůsobit se novému prostředí. K tomu přistupuje rovněž nepříznivá finanční a majetková situace rodiny, která většinu svých prostředků v zemi původu využila na léčbu syna.
105. Z uvedeného lze shrnout, že žalovaný při úvaze o humanitárním azylu nezohlednil všechny aspekty posuzovaného případu rodiny žalobců – primárně *prokázané pronásledování syna v minulosti* a jeho následky pro celou rodinu, humánnost požadavku návratu rodiny do země původu, jejíž vládnoucí režim vyřadil syna z dosavadního samostatného života, dále nutnost komplexního posouzení situace žalobců jako rodiny, zhoršující se zdravotní stav otce i matky jako osoby pečující o ostatní členy rodiny, jakož i délku vedení řízení o mezinárodní ochraně a s tím spojenou stabilitu rodinného života na území České republiky. V tomto ohledu napadená rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů. Proto bylo na místě žalobám vyhovět a napadená rozhodnutí zrušit.

e) Doplnková ochrana

106. Doplnková ochrana by mohla být žalobcům dle relevantního znění § 14a zákona o azylu (ke dni 30. 6. 2023) udělena za situace, kdy by v jejich případě existovaly důvodné obavy, že pokud by byli vráceni do státu, jehož jsou státními občany, hrozilo by jim *skutečné nebezpečí vážné újmy*, a že by současně nemohli využít ochrany tohoto státu.

107. Pokud jde o nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, uplatňuje se test reálného nebezpečí, který je přísnější než test přiměřené pravděpodobnosti (rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). „Reálné nebezpečí“ znamená, že *ve významném procentu případů* obdobných situací žadatele dojde k nežádoucímu následku, takže žadatel má *dobré důvody se domnívat*, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.
108. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu v relevantním znění se za vážnou újmu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
109. Již výše byly vyloženy důvody, pro které není v případě žalobců dána přiměřená pravděpodobnost pronásledování v budoucnu. Tyto důvody lze přitom logicky vztáhnout i na (co do důkazního standardu přísnější) riziko vzniku vážné újmy.
110. Žalovaný se ve vztahu k žalobcům zabýval všemi vymezenými typy vážné újmy. Žalobní argumentace obecně poukazuje na možný vznik vážné újmy, ve vztahu doplňkové ochrany ho však spojuje primárně se zdravotními obtížemi žalobců, resp. s tvrzenou nedostupností potřebné léčby v zemi původu. Žalovaný se však touto otázkou zabýval dostatečně a žalobní tvrzení nevyvrací zjištění žalovaného, založená na relevantních informacích (Informace Ministerstva vnitra ČR, Egypt, *Informace místního lékaře* čj. BMA 12988 ze dne 23. 11. 2019, získaná v rámci evropského Projektu lékařských informací o zemích původu IV), že v zemi původu by žalobcům byla poskytnuta zdravotní péče odpovídající jejich potřebám. Jako tomu bylo před jejich vycestováním. Žalobci současně netvrdí ani nedokládají, že by žalovaným zjištěné informace nebyly aktuální nebo že by byly nepravdivé či nedostatečné.
111. Co se týká zdravotních obtíží, při posouzení otázky, zda by povinnost vycestovat mohla být důvodem pro udělení doplňkové ochrany, bylo na místě vyjít z dosud přijatých závěrů judikatury SDEU, resp. ESLP. Vyplývá z ní, že pro takový závěr by muselo dojít k reálnému riziku porušení čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. k porušení čl. 3 Úmluvy, tj. ke skutečnému riziku nelidského a ponižujícího zacházení (viz rozsudek SDEU ze dne 22. 11. 2022, ve věci C-69/21, *Léčivé konopí*, body 58-60).
112. Soud při velmi pečlivém posouzení podkladů o zdravotním stavu žalobců a zjištění žalovaného o úrovni a dostupnosti zdravotní péče v zemi původu dospěl ke shodnému závěru jako žalovaný, tj. že ani u jednoho z žalobců není dosaženo míry závažnosti vyžadované čl. 3 Úmluvy, resp. čl. 4 Listiny základních práv EU. Konkrétně, ani u jednoho ze žalobců není dáno riziko hrozby *bezprostřední smrti* či *vážného, náhlého a nezvratného zhoršení zdravotního stavu* z důvodu nedostatku odpovídající léčby v zemi původu (viz rozsudek ESLP ze dne 13. prosince 2016 ve věci *Paposhvili proti Belgii*, § 178 a 183, rozsudek SDEU ze dne 24. dubna 2018, ve věci C-353/16, *MP*, bod 40). Tento závěr žalobní argumentace nevyvrací a nevyvrací jej ani skutečnosti zjištěné ke dni rozhodnutí soudu.
113. Jedním dechem je však nutno dodat (s odkazem na argumentaci shora), že hrozba porušení čl. 3 Úmluvy, resp. čl. 4 Listiny, není nezbytnou podmínkou pro udělení humanitárního azylu, který se s ohledem na situaci žalobců stále nabízí.

VII. Závěr a náklady řízení

114. Soud žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V něm je žalovaný vázán závazným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), aby provedl, *při zohlednění všech relevantních aspektů* (viz argumentace v bodech 91-101), řádnou správní úvahu, zda s ohledem na existenci důvodů zvláštního zřetele hodných žalobcům udělí humanitární azyl.
115. O nákladech řízení bylo rozhodnuto pode § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci měli ve věci úspěch, proto jim soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem, jak vyplývají ze soudního spisu. Jedná se o náklady za zastoupení advokátem, a to za 3x2 úkony právní služby (za každého z žalobců – převzetí věci, sepsí žaloby), tj. 3x2x4 620 Kč (27 720 Kč), a za 3x1 úkon právní služby (účast na jednání po spojení věcí za každé dvě započaté hodiny), snížené za druhého žalobce o 20 % a za třetího žalobce o 40 %, tj. 11 088 Kč (= 4620 Kč + 3696 Kč + 2772 Kč), a 9 režijních paušálů á 450 Kč, tj. 4 050 Kč podle § 9 odst. 5, § 11 odst. 1, § 12 odst. 3 a 4, a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, celkem tedy 42 858 Kč. Další náklady ze strany právního zástupce žalobců doloženy nebyly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 12. září 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně